
Tarja Isomäki

Plats och tid för
sammanträde:

Stora sammanträdesrummet, kommunhuset
fredagen den 29 augusti kl. 08:30

Ärenden:

1. Val av protokolljusterare, tid och plats
2. Godkännande av dagordningen s. 2
3. Pågående ärenden s. 3
4. Aktuell information från sektorchefen s. 4
5. Aktuell information från VA-chefen s. 5
6. Internbudget 2025 kommunstyrelsen – sektor teknik och service s. 6
7. Budget 2026 och plan 2027–2028 s.10
8. Fastighetsförvärv delar av fastigheten Riddarhyttan 1:119 s.11
9. Slutförande av Vattentjänstplan 2025–2029 s.20
10. Svar på initiativ – Hembygdsgården s.23
11. Införande av metod Bostad Först s.26
12. Övriga rapporter s.35
13. Delgivningar s.36
14. Övriga frågor s.37

Elisabeth Åberg (L)/
Vice ordförande

Frånvaro meddelas ordföranden så ersättare kan inkallas.

Godkännande av dagordning

Godkännande av dagordning för tekniska utskottet.

Pågående ärenden

Sektorchefen ger utskottet lägesuppdatering i pågående ärenden.

Aktuell information från sektorchefen

Sektorchefen ger utskottet aktuell information.

Aktuell information VA- och fastighetschefen

VA- och fastighetschefen ger utskottet aktuell information.

Internbudget 2025 Kommunstyrelsen - Sektor teknik och service

Kommunfullmäktige antog budgetramar 2025 i november 2024, kommunstyrelsen ska sedan som nämnd besluta om internbudget för verksamhetsåret 2025. En tjänsteskrivelse i ärendet finns upprättad.

Handläggare: Magnus Andersson
Sektor Teknik och service

Mottagare: Kommunstyrelsen

Internbudget 2025 Kommunstyrelsen - Sektor teknik och service

Budgetram 2025 uppgår till 14 943tkr vilket är en minskning med 536tkr jämfört med 2024.

Sammanställning över driftbudget 2025

Driftbudget 2025 Teknik och service	Budget 2025	Nettokostnad 2024	Budget 2024
Kostenheten	1 740 606	883 119	1 541 628
Gemensam administration	3 558 627	4 188 045	3 928 500
Markreserv o exploatering	303 811	2 045 548	-126 067
Övriga verksamheter	86 333	86 296	86 333
Infrastruktur	4 198 311	4 891 750	5 282 185
Lokalvård	378 591	450 692	138 567
Övrigt Fastighet	4 523 079	6 556 940	4 474 212
VA skattefinansierat	153 642	158 603	153 642
Bostäder	0	505 116	0
VA taxefinansierat	0	120 525	0
Summa	14 943 000	19 886 634	15 479 000

Förslag till beslut

att fastställa internbudget år 2025 för sektor Teknik och service

Underskrift:

Underskrift:

Magnus Andersson
Sektorchef Teknik och service

Thomas Lindberg
Kommunchef

Handläggare: Magnus Andersson
Sektor Teknik och service

Mottagare: Kommunstyrelsen

Internbudget 2025 Kommunstyrelsen - Sektor teknik och service

Sektorn ansvarar huvudsakligen för kommunens uppgifter inom verksamhetsområdena vattenförsörjning och avloppshantering, kommunägda hyresfastigheter, verksamhetslokaler, övriga fastigheter och markinnehav. Förvaltning och skötsel av kommunal skogs- och parkmark samt övriga allmänna platser och naturområden.

Drift av kommunens central-, skol- och förskolekök, interna post- och matleveranser samt lokalvård är ytterligare verksamhetsområden inom sektorn.

Budgetram 2025 uppgår till 14 943tkr vilket är en minskning med 536tkr jämfört med 2024.

Sammanställning över driftbudget 2025

Driftbudget 2025 Teknik och service	Budget 2025	Nettokostnad 2024	Budget 2024
Kostenheten	1 740 606	883 119	1 541 628
Gemensam administration	3 558 627	4 188 045	3 928 500
Markreserv o exploatering	303 811	2 045 548	-126 067
Övriga verksamheter	86 333	86 296	86 333
Infrastruktur	4 198 311	4 891 750	5 282 185
Lokalvård	378 591	450 692	138 567
Övrigt Fastighet	4 523 079	6 556 940	4 474 212
VA skattefinansierat	153 642	158 603	153 642
Bostäder	0	505 116	0
VA taxefinansierat	0	120 525	0
Summa	14 943 000	19 886 634	15 479 000

Beskrivning av ändringar i verksamhet budget 2025 jämfört med budget 2024

I den beslutade budgeten i Kommunfullmäktige 2024-11-18 tilldelades Teknik och service 450tkr i utökad ram från den preliminära. Detta för att täcka kostnadsökningar för kost och städ.

Vidare beslutades att Teknik och service ska interndebitera kostnader enligt 2024 års taxa.

Effektiviserings- och besparingskrav medför att budgetramen har sänkts och ingen kompensation har getts för ökade kapitaltjänstkostnader.

För att nå en budget i balans har personella åtgärder krävts för att minska kostnaderna då intäkterna inte kan påverkas.

Gemensam administration har minskat en administratörstjänst och en fastighetsskötare har tagit över administrativa uppgifter. Vakanta tjänster inom Fastighetsavdelningen tillsätts inte vilket i sin tur ger lägre intäkter då resurser saknas för att utföra tjänster. Då merparten av dessa tjänster återfinns inom sektorn ger detta även lägre kostnader inom andra verksamhetsområden.

Fordonsparken har setts över och verksamheterna gör försök att dela på fordonen utan att detta ska påverka effektiviteten i arbetet.

Mål och budget 2026 – Tekniska utskottet

Kommunfullmäktige beslutade den 9 juni om preliminära budgetramar per nämnd och sektor för år 2026. Fortsatt arbete med budget 2026 i utskottet.

Fastighetsförvärv delar av fastigheten Riddarhyttan 1:119

För att för all framtid säkra kommunens rådighet över de områden som är nödvändiga för genomförandet av besluten enligt ärendena KS 2022-944-432 och KS 2024-329-341 har kommunen fått möjlighet att förvärva delar av fastigheten enligt markeringar på bilaga 1 av Sveaskog Förvaltnings AB. En tjänsteskrivelse i ärendet finns upprättad.

Handläggare: Daniel von Walden
Sektor Teknik och service

Mottagare: Kommunstyrelsen

Fastighetsförvärv delar av fastigheten Riddarhyttan 1:119

Bakgrund

Kommunfullmäktiges beslut 2022-12-12 § 165 KS 2022-944-432 angående avreglering av Liens utlopp gav förvaltningen i uppdrag att genomföra projektet avreglering av Liens utlopp i samarbete med Sveaskog Förvaltnings AB. Finansiering sker genom 80 % bidrag från Länsstyrelsen för en maximal projektkostnad av 2 681 300 kr. Resterande 20 % fördelas lika mellan Skinnskattebergs kommun och Sveaskog Förvaltnings AB, vilket innebär en kostnad på 268 130 kr för Skinnskattebergs kommun.

Förvaltningens ansökan om LOVA-bidrag enligt ovan beslut beviljades av Länsstyrelsen Västmanlands län 2022-10-14, ärende 501-4271-2022. Projektet pågår i samarbete med Sveaskogs Förvaltnings AB. Det har tagits fram underlag för och genomförts samråd inför ansökan om vattendom. Synpunkterna från samrådet har beaktats och en ansökan om tillstånd för vattenverksamhet på fastigheten Skinnskatteberg Riddarhyttan 1:119 m.fl. har skickats in till Mark- och miljödomstolen under första kvartalet 2025.

Kommunfullmäktige har även beslutat 2021-10-18 § 95 i ärende KS 2021-635-341 att kommunen ska ansöka om tillstånd för en vattentäkt i Hardalen, Riddarhyttan. Volymen vatten korrigerades med beslut i Kommunfullmäktige 2024-06-17 § 66 KS 2024-329-341. Förvaltningen arbetar med projektet och där pågår förberedelsearbete med framtagande av underlag för att kunna genomföra ett samråd.

Ett av kriterierna som ska uppfyllas för att få tillstånd enligt besluten ovan hos Mark- och miljödomstolen är att sökande kan visa att man har rådighet för berört område, antingen genom servitut eller ägande av fastigheten.

Liens utlopp tillhör till viss del fastigheten Övre Uggelfors 3:2 som kommunen äger. Dock gäller att merparten av Liendammen, berörda vattenområden samt de markområden som berörs av det naturliga sjöutlopp som avses anläggas ligger på fastigheten Riddarhyttan 1:119. Denna fastighet ägs av Sveaskog Förvaltnings AB. Den planerade vattentäkten i Hardalen ligger även den på fastigheten Riddarhyttan 1:119 med ägare enligt ovan.

Ärende

För att för all framtid säkra kommunens rådighet över de områden som är nödvändiga för genomförandet av besluten enligt ärendena KS 2022-944-432 och KS 2024-329-341 har kommunen fått möjlighet att förvärva delar av fastigheten enligt markeringar på bilaga 1 av Sveaskog Förvaltnings AB. Köpesumman är 10 000 kr och till det kommer lagfartskostnad och förrättningskostnad på 50 000–100 000 kr. Dessa kostnader delas lika mellan Skinnskattebergs kommun och Sveaskog Förvaltnings AB. Finansiering sker inom beslutad ram för markinköp.

Förslag till beslut

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen

att Skinnskattebergs kommun köper delar av fastigheten Riddarhyttan 1:119 enligt bilaga av Sveaskog Förvaltnings AB.

att de inköpta områdena sammanläggs med fastigheten Övre Uggelfors 3:2.

att köpet finansieras inom ram för markförvärv.

Bilagor

Bilaga 1: Avtal med kartor

Underskrift:

Magnus Andersson
Sektorchef Teknik/fastighetschef

Underskrift:

Thomas Lindberg
Kommunchef

Köpeavtal

Säljare	Sveaskog Förvaltnings AB (publ) 105 22 Stockholm fastigheter@sveaskog.se (i det följande benämnd <u>Säljaren</u>)	(556016 – 9020)
Köpare	Skinnskattebergs kommun Box 101 739 22 Skinnskatteberg (i det följande benämnd <u>Köparen</u>)	(212000-2023)
Fast egendom	Säljaren överlåter till Köparen två områden av fastigheten Riddarhyttan 1:119 i Skinnskattebergs kommun om totalt ca 1,8 hektar. (Områdena benämns i det följande <u>Egendomen</u>). Egendomen redovisas med blå begränsningslinjer på bifogad karta, bilaga 1. I de fall där Egendomens avgränsning berör befintlig väg ingår vägområdet inte i Egendomen.	
Vatten och Fiske	Eventuellt till Riddarhyttan 1:119 hörande enskilt vatten utanför Egendomens strand i sjön Lien ska inte följa med Egendomen.	
Tillträde	Egendomen tillträds 2025-08-30 i det följande benämnd <u>Tillträdesdagen</u> .	
Innspråktagande av Egendomen	Innan hela köpeskillingen och eventuell dröjsmålsränta har erlagts får Köparen, även om Tillträdesdagen har inträffat, inte nyttja eller på annat sätt tillgodogöra sig Egendomen.	
Köpeskillning	Den överenskomna köpeskillingen är tiotusen (10 000) kronor.	
Betalning	Köpeskillingen inbetalas vid Köparens undertecknande av detta avtal och ska finnas tillgänglig på Säljarens konto senast 2025-08-30. Inbetalning sker till Säljarens bankgiro 5722-7878 att gälla som kvitto. Vid betalning åberopas ärende SF 2024/153. Betalas ej köpeskillingen enligt avtalsvillkoren utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635).	
Kvittens	När Köparen undertecknat detta avtal samt erlagt hela köpeskillingen, undertecknar Säljaren avtalet. Säljarens underskrift gäller som kvittens av köpeskillingen.	

Inteckningar m.m.	Egendomen överläts fri från penninginteckningar.
Nya servitut	Med Egendomen ska följa rätt att använda befintlig utfartsväg över Riddarhyttan 1:119 enligt markering med blå färg på karta, bilaga 2. Med Riddarhyttan 1:119 ska följa rätt att använda befintlig utfartsväg över Egendomen enligt markering med gul färg på karta, bilaga 2. Köparen ska delta i kostnaderna för väghållning av ovan angivna utfartsväg i enlighet med vad som särskilt kan komma att bli bestämt eller överenskommet Köparen ska ålägga ny ägare av Egendomen samma förpliktelse. Säljaren underhåller endast för det egna skogsbrukets behov.
Belastande avtalsrättigheter	Inskrivningar som berör Riddarhyttan 1:119 och som kan beröra Egendomen framgår av bifogat fastighetsregisterutdrag, bilaga 3. Genomförs fastighetsbildning för genomförande av detta köpekontrakt som fastighetsreglering ska ovan redovisade rättigheter i enlighet med 5 kap. 33 a § och 7 kap. 13 § fastighetsbildningslagen (1970:988) förordnas att gälla även efter fastighetsregleringen.
Statens jakträtt	Köparen är medveten om att jakträtten inte följer med Egendomen. Rätten till jakt är enligt 10 a § jaktlagen (1987:259) förbehållen staten. Det åvilar Köparen att underrätta ny ägare till Egendomen om detta förhållande.
Befintliga anordningar	Innehavare av vissa anordningar enligt vad som anges i det följande förbehålles rätt att nyttja den mark som tagits i anspråk för anordningen enligt de villkor som gäller för ianspråktagandet. Anordningar som avses är; ledning för elektrisk ström, vattenledning, avloppsledning eller dylikt med därtill hörande anläggningar, som dragits fram över Egendomen med vederbörligt tillstånd samt sådana fastighetstillbehör som avses i lagen (1992:1461) om verkan av vissa förbehåll vid överlåtelse av fastighet som tillhör staten mm. Om det ej framgår av upplåtelseavtal eller dylikt har Egendomens ägare inte rätt till annan ersättning än gottgörelse av anordningens innehavare för skada till följd av tillsyn, underhåll, reparation eller utbyte av anordningen. Ovanstående förbehåll och nyttjanderätt kan i detta avtal bland annat omfatta av Telia Company AB ägd teleanläggning, varvid förbehållet och nyttjanderätten gäller till förmån för Telia Company AB.

Samfälligheter

Med Egendomen följer inga Riddarhyttan 1:119 hörande andelar i häradsallmänningar

Med Egendomen följer inga till Riddarhyttan 1:119 hörande andelar i mark- och fiskesamfälligheter.

Till Riddarhyttan 1:119 hörande andelar i gemensamhetsanläggningar ska, i den mån det är möjligt, fördelas mellan fastighetsdelarna vid lantmäteriförrättning för genomförande av detta avtal. Köparen övertar Säljarens rättigheter och skyldigheter i gemensamhetsanläggningarna till den del de avser Egendomen.

Köparen övertar Säljarens rättigheter och skyldigheter i till den del de avser Egendomen.

Vattenanläggning

Köparen är medveten om att det inom Egendomen är belägen en vattenreglerdamm benämnd Liendammen. Köparen övertar Säljarens alla rättigheter och skyldigheter hörande till dammen.

Avkastning m.m.

Utgifter för Egendomen som belöper på tiden före Tillträdesdagen ska betalas av Säljaren och för tiden därefter av Köparen. Motsvarande fördelning gäller för inkomster av Egendomen.

Undersökning

Köparen har beretts tillträde till Egendomen för besiktning före undertecknandet av detta avtal.

De uppgifter som lämnats avseende Egendomens skick, till exempel uppgifter om virkesförråd och areal, har av Köparen kontrollerats före undertecknande av detta avtal och eventuella avvikelser får inte åberopas som fel, om inte Säljaren i detta avtal har lämnat garanti eller annan utfästelse.

Friskrivning

Säljaren friskriver sig från allt ansvar för faktiska fel, rättsliga fel eller rådighetsfel. Köparen avstår med bindande verkan från alla anspråk grundade på att Egendomen är behäftat med faktiska fel, rättsliga fel eller rådighetsfel.

Garantier

Säljaren har inte lämnat annan garanti, utfästelse eller annan uppgift beträffande Egendomens skick än vad som uttryckligen framgår skriftligen av detta avtal.

Fastighetsbildning

Säljaren inger ansökan om lantmäteriförrättning. Köparen biträder ansökan genom sin underskrift av detta avtal.

Köparen och säljaren svarar med 50% var för kostnaden för förrättningen, inklusive kostnaden för kopia av förrättningshandlingar och karta för Säljarens räkning. Parterna ska tåla de mindre jämkningar ifråga om gränser, areal eller dylikt vilka kan komma att bestämmas vid förrättningen. I det fall fastighetsbildning inte kan ske annulleras köpet, varvid erlagd del av köpeskillingen snarast ska återbetalas utan ränta.

Lagfart

Det åligger Köparen att ansöka om lagfart. Köparen ska erlægga samtliga kostnader som är förenade med ansökan om lagfart.

**Behandling av
personuppgifter**

De personuppgifter som kommer att behandlas av Sveaskog är de uppgifter som framgår av detta avtal samt betalningsinformation. Uppgifterna kommer att behandlas för fullgörande av avtalet och sparas för verifiering av genomförd affär. Du har rätt att efter begäran ta del av vilka personuppgifter som Sveaskog behandlar om dig, samt få uppgifter rättade eller raderade. Integritetsskyddsmyndigheten är tillsynsmyndighet gällande integritetsskyddsfrågor.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, varav Säljare och Köpare tagit var sitt.

Stockholm 2025-

Skinnskatteberg 2025-

Sveaskog Förvaltnings AB (publ)

Skinnskattebergs kommun

Sören Åhlund
enligt fullmakt

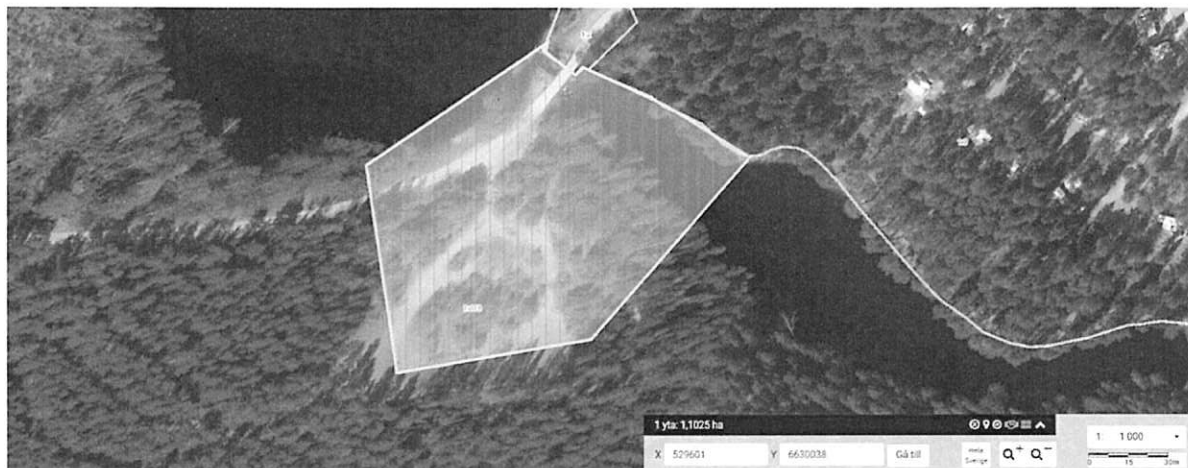
.....

Sören Åhlunds
namnteckning bevittnas:

.....

.....

Bilaga 1

Bilaga 2

VÄGSERVITUT

Slutförande av Vattentjänstplanen 2025–2029

Vattentjänstplanen ska redogöra för kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt identifiera och prioritera de åtgärder som behövs för att säkerställa att VA-försörjningen ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Kommunen ska samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Tekniska utskottet delges därför planen på remiss. En tjänsteskrivelse i ärendet finns upprättad.

Tidigare behandling

Tekniska utskottet beslutade 2024-12-13 § 99 att notera informationen och att ärendet tas upp igen på nästa sammanträde den 24 januari 2025.

Tekniska utskottet beslutade 2025-01-24 § 9
att notera informationen

§ 9

KS 2024-936-303

Vattentjänstplan 2025-2029

Vattentjänstplanen ska redogöra för kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt identifiera och prioritera de åtgärder som behövs för att säkerställa att VA-försörjningen ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Kommunen ska samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Tekniska utskottet delges därför planen på remiss. En tjänsteskrivelse i ärendet finns upprättad. Tekniska utskottet beslutade 2024-12-13 att ärendet tas upp igen på sammanträde den 24 januari 2025.

Tidigare behandling

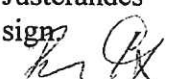
Tekniska utskottet beslutade 2024-12-13 § 99 att notera informationen och att ärendet tas upp igen på nästa sammanträde den 24 januari 2025.

I ärendet yttrar sig Patric Gålbom (M), Elisabeth Åberg (L), Bo Öberg (M), och Arne Hjorth (S).

Ordförande ställer frågan om tekniska utskottet är redo att gå till beslut och finner frågan med ja besvarad.

Tekniska utskottet beslutar

att notera informationen

Justerandes sign. 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Handläggare: Christopher Åberg
Sektor Teknik och service

Mottagare: Kommunstyrelsen

Slutförande av Vattentjänstplanen 2025–2029

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 22 juni 2022 ändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Bland de nya kraven ingår att kommunerna ska upprätta en strategisk och långsiktig vattentjänstplan för att säkerställa en hållbar VA-försörjning. Syftet med en vattentjänstplan är att redogöra för kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt identifiera och prioritera de åtgärder som behövs för att möta framtida utmaningar och säkerställa att VA-försörjningen ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. *Åtgärdsplan för klimatanpassning av VA-anläggningar 2024–2038* ger en fördjupning av de bedömda åtgärder som presenteras i Vattentjänstplanen.

Förvaltningen fick av kommunstyrelsen 2023-09-26 § 181 i uppdrag att starta projektet för att ta fram en vattentjänstplan för kommunen.

Tekniska utskottet delgavs planen på remiss och beslutade 2024-12-13 § 99 att notera informationen och att ärendet tas upp igen 24 januari 2025. Tekniska utskottet beslutade 2025-01-24 § 9 att notera informationen.

Ärende

Vattentjänstplanen skickades ut på ett första samråd 2024-12-11 och på ett andra samråd 2025-06-25 där samrådsredogörelse efter första samrådet ingick. Sista dag för att inkomma med synpunkter var ursprungligen 2025-08-17, vilket ändrades till 2025-09-10 efter att Länsstyrelsen skickat in en förfrågan om förlängd svarstid till förvaltningen.

Förslag till beslut

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen

att förvaltningen får i uppgift att slutföra det påbörjade uppdraget inklusive det pågående samrådet.

Underskrift:

Magnus Andersson
Sektorchef Teknik/fastighetschef

Underskrift:

Thomas Lindberg
Kommunchef

Svar – Initiativ ang. Hembygdsgården

Ett initiativ har inkommit från Bo Öberg (M) angående renovering av tak på hembygdsgården.
En tjänsteskrivelse i ärendet finns upprättad.

Tidigare behandling i ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2024-05-21 § 114

att skicka initiativet till tekniska utskottet för beredning.

Handläggare: Christopher Åberg
Sektor Teknik och service

Mottagare: Kommunstyrelsen

Svar på initiativ – Ang. Hembygdsgården

Bakgrund

Ett initiativ inkom 2024-04-30 från Bo Öberg (M), där han yrkar

att kommunstyrelsen omedelbart avsätter tillräckliga medel för att renovera taket samt fuktsanera fastigheten under 2024.

Kommunstyrelsen beslutade 2024-05-21

att skicka initiativet till tekniska utskottet för beredning.

Ärende

Förvaltningen lät beställa en extern utredning gällande fastighetens skick. Där framgick att renoveringsbehov föreligger. Hembygdsföreningen har efter det med fullmakt från kommunen ansökt om bidrag från Länsstyrelsen för att renovera byggnaden och förvaltningen har inväntat detta beslut. Beslut om avslag har inkommit under våren 2025.

Förvaltningen har utrymme i årets investeringsbudget för förvaltningsfastigheter och kommer att genomföra ett takbyte under hösten 2025.

Förslag till beslut

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen

att anse initiativet besvarat.

Bilagor

Bilaga 1: Initiativ Ang. Hembygdsgården

Underskrift:

Magnus Andersson
Sektorchef Teknik/fastighetschef

Underskrift:

Thomas Lindberg
Kommunchef

Initiativ

Skinnskattebergs kommun

2024-04-30

Dnr. KS 2024-441-101

Ang. Hembygdsgården.

Det har kommit till min kännedom att det regnar in i Hembygdsgården. Det betyder att byggnaden kommer att bli förstörd.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag,

att kommunstyrelsen omedelbart avsätter tillräckliga medel för att renovera taket samt fuktsanera fastigheten under 2024.

Skinnskatteberg 2024-04-30

Bo Öberg(M)

Införande av metod Bostad först

Via en kartläggning har förvaltningen kommit fram till att det finns ett behov av ett hållbart alternativ att lösa boendet för hemlösa personer i kommunen. Ett sätt är att införa metoden Bostad först. En tjänsteskrivelse i ärendet finns upprättad.

Handläggare: Elisabeth Lundeqvist
Socialförvaltningen

Mottagare: Tekniska utskottet

Införande av metod Bostad Först

Bakgrund

Socialtjänsten står inför stora förändringar under de kommande åren, inte minst utifrån införandet av nya socialtjänstlagen 1 juli 2025. Den nya lagen kommer bland annat innebära ett ökat krav på att arbeta förebyggande, uppsökande och evidensbaserat arbetssätt. Andra förändringar är aktivitetsreformen, som beräknas träda i kraft under 2026, och samsjuklighetsreformen som förväntas under 2027. Aktivitetsreformen innebär att socialtjänsten ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteter till personer som får försörjningsstöd samt ett krav på att personerna deltar i aktiviteten. Aktiviteten ska vara så lik ett arbete som möjligt och syftar till att motverka långvarigt bidragsberoende och utanförskap. Samsjuklighetsreformen innebär i korthet att regionerna blir ansvariga för all vård och behandling för personer med skadligt bruk och beroende. Socialtjänsten blir ansvarig att ordna socialt stöd, boende och sysselsättning för målgruppen. Kommande förändringar ställer således ett ökat krav på att socialtjänsten arbetar evidensbaserat, samt ett ökat ansvar för att tillhandahålla boendelösningar för medborgarna.

Ärende

Individ- och familjeomsorgen i Skinnskatteberg har kartlagt befintlig verksamhet och de behov som finns för att möta kommande förändringar. I kartläggningen framkommer behov av ett mer effektivt och hållbart alternativ till att lösa boendet för hemlösa personer i kommunen. Med anledning av detta föreslås att metoden Bostad Först införs.

Förslag till beslut

att Tekniska utskottet beslutar införa metoden Bostad Först.

Beslutet gäller under förutsättning att Socialnämnden ställer sig bakom förslaget.

Bilagor

Införande av metod Bostad Först

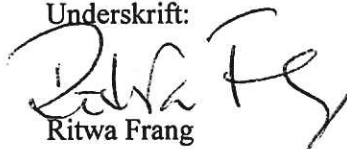
Underskrift:

Elisabeth Lundeqvist

T.f. enhetschef Individ- och familjeomsorgen

Underskrift:

Ritwa Frang

Socialchef

Handläggare: Elisabeth Lundeqvist
Socialförvaltningen

Mottagare: Tekniska utskottet

Införande av metod Bostad Först

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING/BAKGRUND _____ 2

RESULTAT _____ 2

Inledning/Bakgrund

Socialtjänsten står inför stora förändringar under de kommande åren, inte minst utifrån införandet av nya socialtjänstlagen 1 juli 2025. Den nya lagen kommer bland annat innebära ett ökat krav på att arbeta förebyggande och uppsökande. Andra förändringar är aktivitetsreformen, som beräknas träda i kraft under 2026, och samsjuklighetsreformen som förväntas under 2027. Aktivitetsreformen innebär att socialtjänsten ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteter till personer som får försörjningsstöd samt ett krav på att personerna deltar i aktiviteten. Aktiviteten ska vara så lik ett arbete som möjligt och syftar till att motverka långvarigt bidragsberoende och utanförskap. Samsjuklighetsreformen innebär i korthet att regionerna blir ansvariga för all vård och behandling för personer med skadligt bruk och beroende. Socialtjänsten blir ansvarig att ordna socialt stöd, boende och sysselsättning för målgruppen.

Individ- och familjeomsorgen i Skinskatteberg har kartlagt befintlig verksamhet och de behov som finns för att möta kommande förändringar. I kartläggningen framkommer behov av ett mer effektivt och hållbart alternativ till att lösa boendet för hemlösa personer i kommunen. Med anledning av detta föreslås att metoden Bostad Först införs.

Resultat

Hemlöshetens omfattning

Det finns många orsaker till att personer är hemlösa och utestängda från bostadsmarknaden. Orsakerna kan vara strukturella och bero på få tillgängliga hyresbostäder, men de kan också bero på individuella förhållanden och omständigheter som gör det svårt att få eller behålla en bostad. Ju längre en person varit hemlös, desto svårare är det i regel att få en bostad igen. I en nationell kartläggning som Socialstyrelsen gjort av hemlöshet under 2023 framgår att drygt 27 000 personer i Sverige har någon form av hemlöshet. För Skinskatteberg var det totala antalet personer som saknade boende under 2023 sex personer, enligt kartläggningen.

Kostnader för hemlöshet

Hemlöshet innebär en mycket utsatt situation för den hemlöse. Personer i hemlöshet riskerar utsättas för risker för psykisk och fysisk ohälsa, social utsatthet och inskränkta rättigheter. Hemlöshet medför samhällskostnader i form av akutsjukvård och behandlingar samt kostnader för polis, kriminalvård och kommun. För kommunen är det framför allt kostnader för olika former av mer eller mindre kortsiktiga lösningar och, beroende på skälen till hemlösheten, kostnader för behandling.

I Socialstyrelsens rapport ”*Förebygga och motverka hemlöshet – Analys och förslag för fortsatt arbete inom socialtjänsten*” uppskattas kostnaden för en person i ett långsiktigt boende som Bostad Först, till 380 kr dygnet. För akutboende, härbärge eller jourboende uppskattas kostnaden till 580 kronor dygnet.

Kommunens ansvar

Det är kommunen som ansvarar för bostadsförsörjningen, för att alla medborgare ska ha förutsättningar att bo i bra bostäder. För några grupper av människor har kommunen ett särskilt ansvar att tillhandahålla boenden, till exempel vissa äldre personer, vissa personer med funktionsnedsättningar och vissa nyanlända som fått uppehållstillstånd.

Socialtjänsten i kommunen har det yttersta ansvaret för att medborgare får det stöd och hjälp de behöver. Det finns inga bestämmelser i socialtjänstlagen som anger att medborgare har allmän rätt till bostad via socialtjänsten. För att ha rätt till sådan insats krävs att den enskilde inte kan tillgodose sina

behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Av praxis från Högsta förvaltningsdomstolen framgår att nämnden är skyldig att tillhandahålla bostad åt den enskilde, när den enskilde har svårigheter att ordna boende på egen hand och inte kan få det tillgodosett på annat sätt (RÅ 1990 ref. 119 och RÅ 2004 ref. 130). Socialtjänstens ansvar kan handla både om att ordna med akuta och mer långsiktiga boendelösningar.

Aktuell situation

Den vanligaste målgruppen som socialtjänsten har att lösa boende för är personer med samsjuklighet, det vill säga personer med såväl skadligt bruk och beroende som psykiatrisk diagnos.

I dagsläget erbjuder IFO tillfälliga och kortsiktiga lösningar till personer som saknar bostad. Kortsiktiga boendelösningar är dyra och skapar vanligtvis inte rätt förutsättningar för målgruppen att ordna eget boende och/eller förbättra sitt mående, vilket i sin tur leder till återkommande kostnader för akuta boendelösningar och dyr behandling. De vanligaste boendelösningarna som används är akut logi eller socialt kontrakt.

Akut logi innebär vanligtvis att personen beviljas veckovis boende på ett vandrarhem. Högsta godtagbara kostnad för akut logi är 400 kronor/dygn. Att leva med en kortsiktig boendelösning innebär svårigheter att planera långsiktigt och kan innebära att personen får vistas i en annan stad och kommun. Det är således inte heller någon bra lösning om personen har behov av kontinuerliga sjukvårdskontakter eller behandling på hemorten.

Socialt kontrakt innebär att personer som själva har svårt att få ett eget hyreskontrakt, kan få beviljat ett andrahandskontrakt, där kommunen står på hyreskontraktet. Om personen kan visa att boendet och hyran sköts, finns det möjlighet för personen att överta kontraktet efter en tid. För att beviljas socialt kontrakt ställs bland annat krav på att personen ska vara drogfri och det kan också ställas krav på att ta emot behandling eller stöd. Det innebär i praktiken att en person med samsjuklighet behöver bli drogfri innan personen kan erbjudas ett boende, något som kan utgöra ett hinder för målgruppen. Forskning visar på att sådana krav och boendeformer saknar önskad effekt och tenderar leda till att den enskilde flyttas runt mellan olika tillfälliga boenden. Andra exempel på liknande boendeformer är boendetrappan, där det också ställs krav på nykterhet innan ett boende erbjuds. Boendet ses som målet, snarare än ett medel för att nå målet.

Bostad Först

Till skillnad från det IFO erbjuder i dag, innebär metoden Bostad Först att hemlösa personer erbjuds ett eget boende, utan några krav på att först genomgå behandling för sitt psykiska mående eller att uppvisa drogfrihet. Bostad Först baseras på åtta grundprinciper;

- Bostad är en mänsklig rättighet
- Rätten till val och självbestämmande
- Bostad och behandling ska vara separerade från varandra
- Stöd riktas till återhämtning
- Stöd baseras på skademinskning
- Aktivt engagemang utan tvång och fostran
- Deltagarstyrt stöd utifrån individens styrkor, behov och egna mål
- Flexibelt stöd under så lång tid som personen själv vill och behöver.

Det krav som ställs är
att personen ska följa

de krav som finns i hyreskontraktet, precis som alla andra hyresgäster. Men som tillägg till eget boende erbjuds behandling och stöd, där motivationsarbetet pågår kontinuerligt, dock inte som ett motkrav för att erhålla ett boende. Idén är att personerna själva uppmuntras att definiera sina egna mål och behov. I modellen ingår också ett team av personal som kan ha olika befattningar, men kan liknas vid en form av boendestödare. Boendestödaren arbetar med att göra kontinuerliga hembesök för att stötta och motivera. Bostad Först är en modell som rekommenderas från Socialstyrelsen utifrån evidens. Sociala kontrakt, som ofta innehåller krav på drogfrihet innan och under, insatsen, saknar däremot evidens. Inom Bostad Först ses ett eget boende som en förutsättning för att den enskilde ska kunna fortsätta arbeta med annan problematik som exempelvis ett beroende.

Förslag på utformning av Bostad Först i Skinnskatteberg

IFO har konsulterat andra kommuner som kommit längre och infört metoden i syfte att dra lärdom om vad som fungerar bra och mindre bra. Vidare planerar IFO, i samverkan med Region Västmanland och Fagersta kommun, bjuda in stadsmissionen för en gemensam utbildningsdag i modellen under september 2025. Till utbildningen kommer politiker och hyresvärdar också bjudas in till att delta. Detta anses vara av vikt för att få en gemensam kunskapsgrund i den fortsatta samverkan med varandra och som en viktig del i implementeringen av Bostad Först-modellen. I Socialstyrelsens rapport *"Förebygga och motverka hemlöshet – Analys och förslag för fortsatt arbete inom socialtjänsten"* lyfts vikten av gemensam kunskapsgrund, samverkan inom kommunens nämnder, samverkan mellan kommun och hyresvärdar, samt politiskt stöd som viktiga faktorer för socialtjänstens arbete med att motverka hemlöshet och för att lyckas med implementering av Bostad Först.

Förslaget som IFO tagit fram gällande Bostad Först är att det ska utgöra en del av IFO:s öppenvård i egen regi. Vid årsskiftet 2025/2026 kommer IFO, efter att ha köpt tjänst från Fagersta kommun under flera år, att starta öppenvård i egen regi. Beslutet att framöver driva öppenvård i egen regi baseras på att kunna erbjuda medborgarna kontinuerlig och evidensbaserad behandling på hemmaplan.

Tydliga beskrivningar av målgruppen, samt kriterier för att bli aktuell för Bostad Först ska tas fram. Detaljerade riktlinjer planeras att tas fram efter det gemensamma utbildningstillfället i september. Förslagsvis ska målgruppen för Bostad Först bestå av personer som står långt ifrån ordinarie bostadsmarknad, är och varit hemlösa under en längre tid, samt ha ett skadligt bruk och beroende och/eller psykisk ohälsa. För att en medborgare ska bli aktuell för Bostad Först ska följande kriterier enligt förslag vara uppnådda:

- Personen är hemlös.
- Personen ska ha varit folkbokförd i Skinnskattebergs kommun i minst två år eller på annat sätt ha en stark anknytning till kommunen.
- Personen vill ta emot stöd från behandlare inom ramen för Bostad Först i sin lägenhet minst en gång i veckan, samt följa sedvanliga hyresregler som att betala räkningar, sköta lägenheten och inte störa grannar etc.
- Personen samtycker till att relevant information får utbytas mellan socialtjänst, personal inom Bostad Först och hyresvärderna.
- Personen ska inte i närtid ha historia av våld och hot som kan påverka grannar eller arbetsmiljön för personalen inom Bostad Först och fastighetspersonal.
- Personen ska inte bedömas ha hög risk för överdos eller suicid som kräver högre tillsynsnivå än Bostad Först kan tillgodose.

Enligt förslaget ska personer som uppfyller kriterierna och som beviljas ett boende inom ramen för Bostad Först, erbjudas en lägenhet inom kommunen. Befintlig forskning pekar på att det bästa är att lägenheterna är utspridda i det befintliga bostadsbeståndet, i stället för att vara samlade inom en och

samma fastighet.

Således är förslaget att

erbjuda lediga boenden i befintligt bostadsbestånd i kommunen, i stället för att ha samtliga Bostad Först-bostäder koncentrerade till ett och samma hyreshus.

Vidare innebär förslaget att två behandlare och två boendestödjare har sin utgångspunkt i den gemensamma öppenvårdslokalen. Behandlarna och boendestödjarna ska arbeta både enskilt och som ett team. Behandlarnas främsta uppgift blir att erbjuda evidensbaserad behandling till personer med skadligt bruk och beroende, samt familjebehandling. Boendestödjarnas främsta uppgift är att fortsätta med sina nuvarande arbetsuppgifter inom boendestöd, samt fungera som stödfunktion till den nya målgruppen inom Bostad Först. Gemensamt skulle teamet inom öppenvården arbeta uppsökande och förebyggande.

För att värna och möjliggöra samarbete med hyresvärdar på orten, föreslås att boendestödjarna har beredskap i händelse av att en boende exempelvis missköter sig. Genom att visa hyresvärdarna att kommunen inte lämpar över ansvaret och lämnar hyresvärden ensam med eventuella svårigheter, är att hyresvärdarna ser vinsterna i att samverka med kommunen.

Beredskapen har visat sig framgångsrik i de kommuner som infört Bostad Först. Där beskriver hyresvärdar att de upplever sig få mer stöd av kommunen i Bostad Först, jämfört med andra samverkansformer. Till exempel arbetar boendestödjarna i andra kommuner vräkningsförebyggande eftersom de arbetar uppsökande, vilket uppskattas av hyresvärdarna. Likaså arbetar boendestödjarna till stor del med personerna som kan uppehålla sig runt en person som beviljats bostad via Bostad Först, vilket kan ses som en del i det uppsökande arbetet. Så är också tanken att arbetet ska bedrivas här.

Till en början är förslaget att beredskapen via boendestödjare enbart gäller under vardagar och kontorstider. Förslaget baseras på bedömningen att det eventuellt inte kommer finnas behov av beredskap under helger och nätter, varpå förslaget är att börja med föreslagen omfattning. Förslaget innebär också att vid händelse av att exempelvis en granne upplever störningar, kan grannen antingen kontakta polis – om det är en akut händelse – alternativt hyresvärden. I händelse av att hyresvärd kontaktas, ska hyresvärden ta kontakt med boendestödjarna nästkommande vardag och boendestödjarna tar då kontakt med personen/hyresgästen.

I händelse av att det finns behov av beredskap under nätter och helger, har följande förslag på utformning tagits fram. I syfte att kunna erbjuda stöd under kvällar och helger föreslås att antalet boendestödjare utökas till en grupp på fyra personer. Fram till sommaren -25 har tre personer arbetat inom boendestödet i Skinskattebergs kommun. Idag arbetar två personer inom boendestöd, varav en inte arbetar heltid. Genom att utöka antalet boendestödjare finns förutsättningar att dels erbjuda den enskilde stöd under kvällar och helger, dels erbjuda hyresvärden en form av beredskap. För att finansiera förslaget föreslås en del av det planerat ansökta statsbidraget för Bostad Först användas, samt en del av kommande statsbidrag för nya SoL.

Utöver konsultation med andra kommuner har IFO haft kontakt med den kommunala hyresvärden samt boendestödjare och deras chef för att presentera förslaget. Mottagandet har varit positivt.

Konsekvenser

En risk med Bostad Först är att personer som beviljas ett boende inom ramen för Bostad Först, inte sköter boendet. Ett sådant scenario innebär dock att den enskilde inte följer hyresavtalet, avtalet sägs upp och den enskilde vräks. Det bör också beaktas att förslaget på införandet av Bostad Först i Skinskatteberg ska inkludera kriterier för att den enskilde ska bedömas tillhöra målgruppen för Bostad Först. Bland annat är förslaget att det som kriterier ska ingå att personen inte ska bedömas ha hög risk för överdos eller suicid som kräver högre tillsynsnivå än Bostad Först kan erbjuda. Genom att

Bostad Först minskas. Målgruppen för Bostad Först beräknas inte utgöras av ett stort antal personer, baserat på socialtjänstens kännedom och Socialstyrelsens kartläggning av hemlösa personer.

Kostnaderna för personal är redan budgeterade, fränsett förslaget att utöka antalet boendestödjare. Om förslaget att utöka boendestödjare inte godkänns, är resterande personalkostnader desamma som idag. Nackdelen med att inte utöka antalet boendestödjare enligt förslag, blir svårigheten att erbjuda stöd under kvällar och helger – vilket kan vara en viktig del i stödet till den enskilde och hyresvärden.

Via Region Västmanland har IFO ansökt och beviljats 296 005 kronor för införandet av Bostad Först. Under hösten 2025 planeras att ansöka om statliga medel i samma syfte. Förslaget att införa Bostad Först - i kombination med öppenvård i egen regi – ger bättre förutsättningar för målgruppen att bibehålla nykterhet och ett fortsatt liv i självständighet såväl som ökad trygghet för samtliga medborgare i Skinskatteberg eftersom antalet hemlösa personer minskar. Det finns en risk för att det planerade statsbidraget inte beviljas, eftersom det är ett bidrag som ansöks. Men oavsett detta är bedömningen att implementeringen av Bostad Först ska genomföras eftersom de beräknade vinsterna – såväl ekonomiska som vinsterna för den enskilde – väger tyngre än de eventuella risker som finns med förslaget. Implementeringen av Bostad Först är helt i linje med den nya socialtjänstlagen och evidensbaserad kunskap.

Samråd har skett med teknisk chef/fastighetschef där mottagandet var positivt.

Bedömning

Sammanfattningsvis är förslaget att metoden Bostad Först ska införas i Skinskattebergs kommun. Förslaget är i linje med ny lagstiftning och ökade krav på evidensbaserade metoder. Utöver detta skulle förslaget innebära kostnadseffektiviseringar eftersom de akuta boendelösningar som erbjuds hemlösa idag är kostsammare än Bostad Först. Det blir också samhällsvinster på sikt när medborgare ges möjligheter att återetablera sig i samhället, i stället för att leva i utanförskap som ofta kan inkludera en kriminell livsstil och höga samhällskostnader som följd. Det är således också tydligt att förslaget innebär en vinst för den enskilde som erbjuds en stabil och långsiktig boendelösning, som i längden kan innebära ett steg in i samhällsgemenskapen igen. De risker som identifierats bedöms vara marginella i jämförelse med de vinster som förslaget innebär för individen, kommunen Skinskatteberg och samhället i stort.

Förslag till beslut

Att Tekniska utskottet beslutar införa metoden Bostad Först.
Beslutet gäller under förutsättning att Socialnämnden ställer sig bakom förslaget.

Övriga rapporter

Här lämnas rapporter som inte hänförs till ärenden på dagens föredragningslista.

Delgivningar

Övriga frågor
